

Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie
86-200 Chełmno ul. Świętojerska 1, tel./fax (0-56) 686 00 41

www.pupchelmno.pl, chelmno@pupchelmno.pl

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE CHEŁMIŃSKIM
W 2015 ROKU**

Chełmno 2016

Spis treści:

<i>Wstęp</i>	3
<i>Podstawowe pojęcia i definicje związane z MZDiN</i>	4
<i>1. Analiza ogólnej sytuacji na chełmińskim rynku pracy</i>	6
<i>2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych</i>	13
<i>3. Analiza umiejętności i uprawnień</i>	19
<i>4. Analiza rynku edukacyjnego</i>	20
<i>5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw i prognoza chełmińskiego rynku pracy</i>	30
<i>Wnioski</i>	36

Wstęp

Monitoring zawodów jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowania ocen, wniosków i ostrzeżeń dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych. Monitoring określa popyt i podaż na poszczególnych rynkach zawodowo-terytorialnych. Opracowanie ma na celu przeprowadzenie monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych w powiecie chełmińskim, a także koordynację kierunków kształcenia z potrzebami rynku pracy. Celem badania zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzonego w PUP jest stworzenie ich rankingów, które stanowią narzędzie dla monitoringu, czyli procesu obserwowania zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy określonych przez Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r., poz. 149, z późniejszymi zmianami). Powiatowy Urząd Pracy w Chełmnie przeprowadził analizę ofert pracy i osób bezrobotnych według wielkich grup zawodów elementarnych, co pozwoliło wyłonić deficytowe i nadwyżkowe zawody wśród zarejestrowanych bezrobotnych. Ze względu na kluczowe znaczenie monitoringu, raport został przeprowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu współfinansowanego ze środków EFS "Opracowanie Nowych Zaleceń Metodycznych Prowadzenia Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych Na Lokalnym Rynku Pracy".

Niniejszy Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz danych uzyskanych w ramach badań kwestionariuszowych. Warto zaznaczyć, że pracodawca nie ma obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do Urzędu, jak również osoba bezrobotna nie ma obowiązku rejestracji w Urzędzie, dlatego dane z systemu Syriusz przedstawiają część informacji na temat rynku pracy. Celem zwiększenia użyteczności monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dodatkowym źródłem danych

stanowiło badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw, a także badanie ofert pracy zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej przez podmioty publiczne, ofert pracy zamieszczonych w Internecie.

Podstawowe pojęcia i definicje:

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

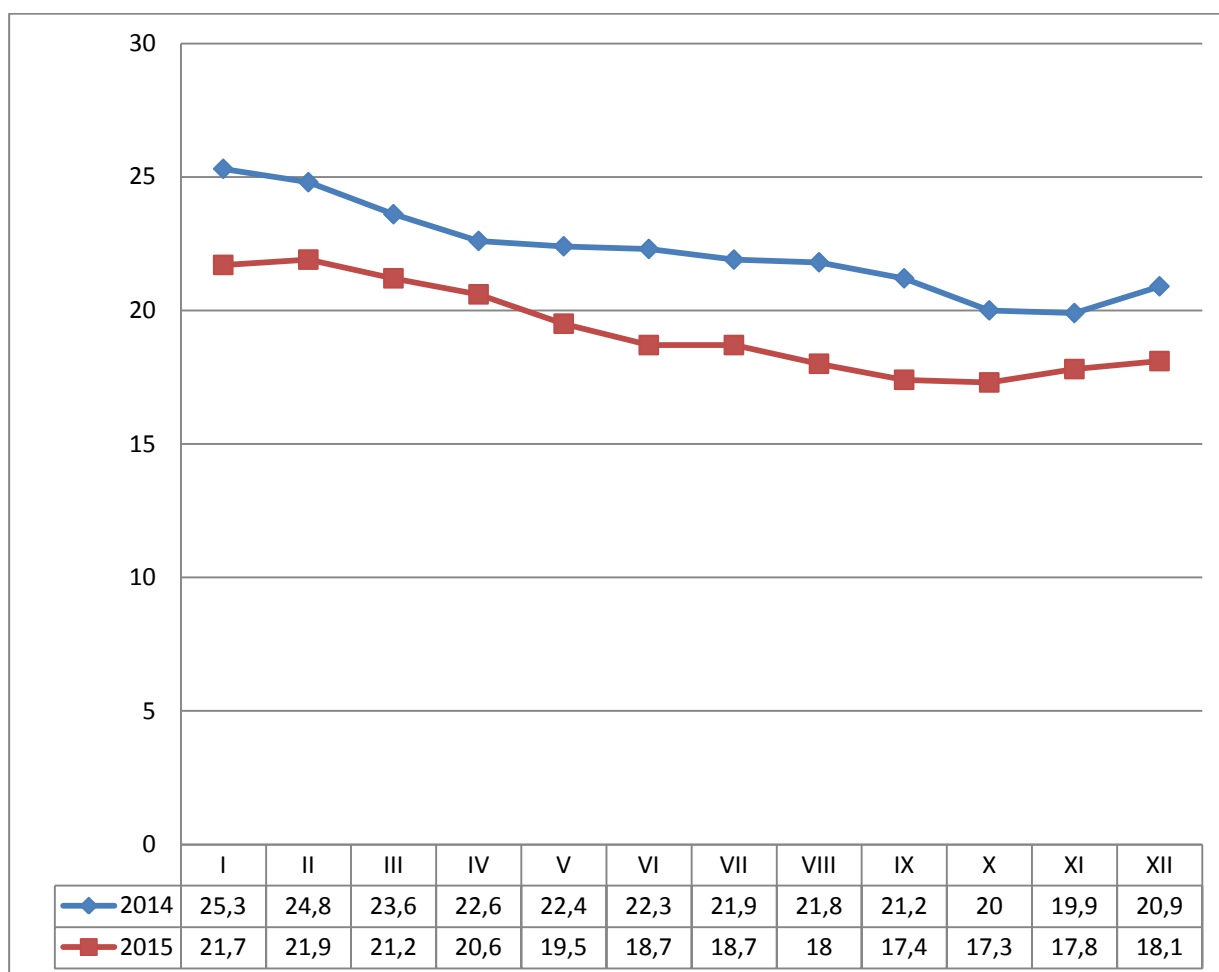
Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy rynek pracy.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie chełmińskim.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku w powiecie chełmińskim wyniosła 18,1% i była o 2,8 pkt. procentowego niższa od stopy bezrobocia w grudniu 2014 r. (Wykres nr 1). Jednakże na tle województwa i kraju nadal prezentujemy się gorzej, gdyż o 4,8 pkt. procentowe była wyższa niż w Województwie Kujawsko-Pomorskim i aż o 8,3 pkt. procentowe wyższa niż w kraju.

Wykres nr 1 Stopa bezrobocia w powiecie chełmińskim w latach 2014-2015

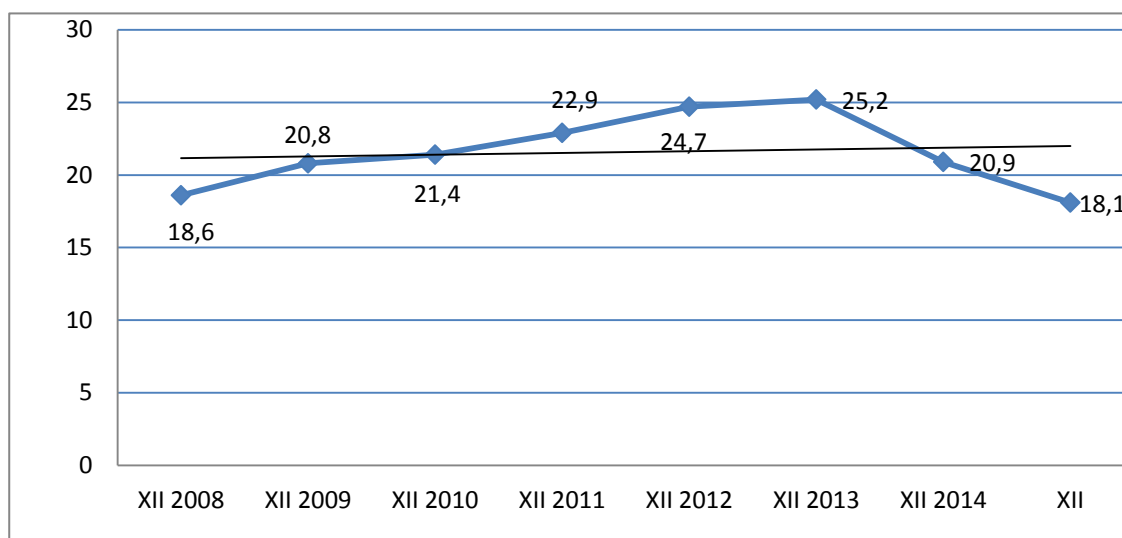

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie

Jak pokazuje powyższy wykres pozytywna tendencja spadkowa bezrobocia notowana w 2014 roku, nadal trwała w 2015.

Natomiast poniższy wykres obrazuje kształtowanie się stopy bezrobocia w powiecie chełmińskim w grudniu w latach 2008-2015. Możemy zaobserwować pozytywny spadek bezrobocia do poziomu notowanego w 2008 roku.

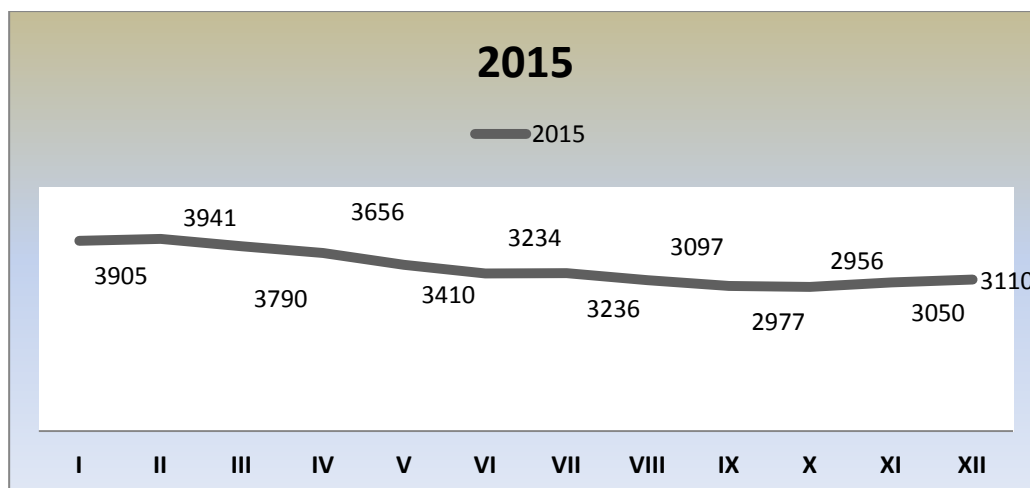
Wykres nr 2 Kształtowanie się stopy bezrobocia w grudniu w latach 2008-2015

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie

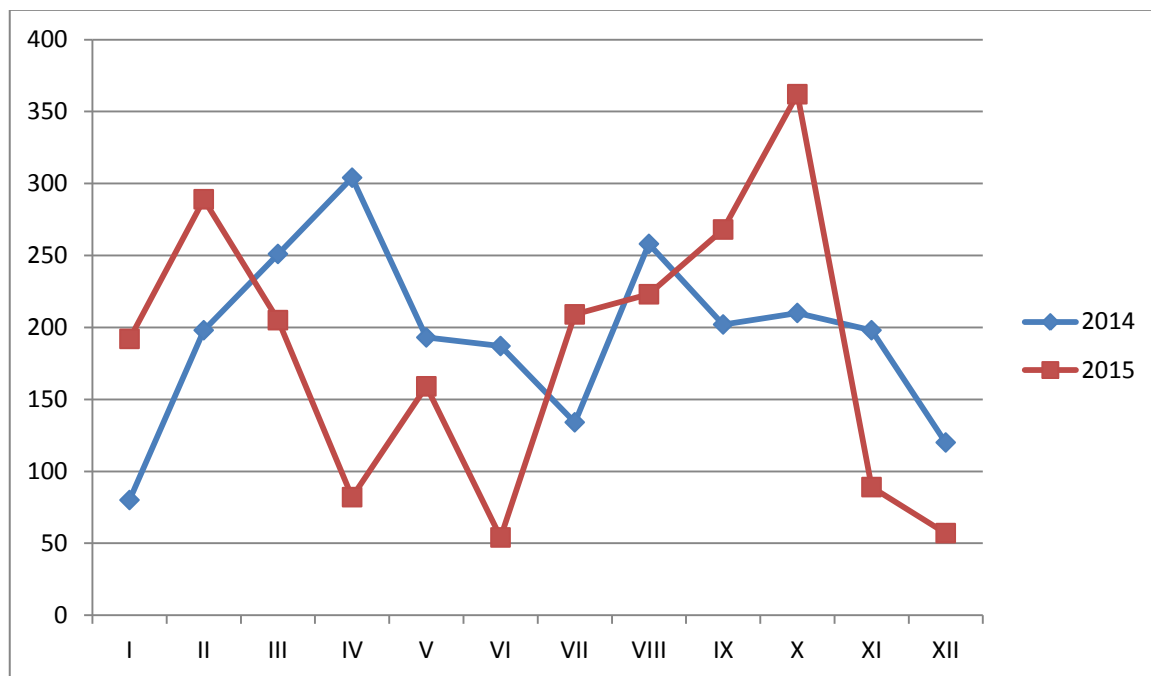
Poniższy wykres przedstawia kształtowanie się comiesięcznych stanów bezrobocia – ilościowo – na terenie powiatu chełmińskiego w 2015 roku.

Wykres nr 3 Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach w powiecie chełmińskim w 2015 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie

Kolejny wykres (nr 5) przedstawia liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2015 i 2014 roku do PUP w Chełmnie.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie

Powyższy wykres przedstawia liczbę zgłoszonych ofert pracy w poszczególnych miesiącach w 2015 i dla porównania w 2014 roku. Liczba zgłoszeń jest związana z realizowanymi programami aktywizacyjnymi i oferowanymi w nich formami wsparcia w postaci zatrudnienia subsydiowanego, dlatego też nie odzwierciedla prawidłowości, że liczba ofert rośnie w miesiącach wiosennych i letnich, by spaść w zimowych.

Tabela nr 1. Oferty pracy w 2015 roku w powiecie chełmińskim

Nazwa wielkiej grupy zawodów	Dane PUP w Chełmnie	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	1773	63	1836
KIEROWNICY	5	17	22
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	202		202
PRACOWNICY BIUROWI	134	1	135
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	565	11	576

PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	319	1	320
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	372	3	375
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	11		11
SPECJALIŚCI	35	7	42
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	130	23	153

Jak zostało wskazane powyżej w 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie zostało zgłoszonych 1773 ofert pracy. Najwięcej zgłoszeń obejmowało pracowników usług i sprzedawców – 565 zgłoszeń, następnie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 372 zgłoszeń i pracownicy wykonujący prace proste. Jak zostało już w latach poprzednich wskazane tak duża liczba zgłoszeń wynika przede wszystkim z prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne itd.) oferowanych przez urząd. Natomiast dane przytoczone w tabeli potwierdzają, iż najwięcej ofert pracy zgłaszanych do PUP to zawody proste. Dane z tabeli potwierdzają, że więcej ofert pracy jest w zasobach PUP niż oferują strony internetowe. Może to wynikać z dwóch sytuacji: jest to potwierdzenie bardzo dobrej współpracy z pracodawcami z powiatu, a po drugie oferty pracy związane są z zatrudnieniem subsydiowanym (w postaci robót publicznych, czy prac interwencyjnych) oraz efektywnością zatrudnieniową po stażach w ramach realizowanych programów aktywizacyjnych.

Tabela nr 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	73
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	54
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	44
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	25
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	17
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	15
9613	Zamiatacze i pokrewni	13
6111	Rolnicy upraw polowych	10
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	8
9412	Pomoce kuchenne	8
7113	Robotnicy obróbki kamienia	6
3114	Technicy elektroniki i pokrewni	5

3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	5
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	5
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	5
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	5
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	4
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	3
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	3
9122	Czyściciele pojazdów	3
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	3

Jak przedstawiają dane powyższej tabeli najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w ramach elementarnej grupy zawodów: *Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne* – 73 osoby, kolejna dość liczna grupa obejmowała grupę zawodów: *Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani* – 54 osoby; *Szwaczki, hafciarki i pokrewni* – 44 osoby; *Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani* – 25 osób. Liczby te potwierdzają zjawisko powrotów do ewidencji po zakończeniu aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Rejestracje osób bezrobotnych mogą też wskazywać na zakończenie prac polowych oraz ograniczanie pracy w sektorze budowlanym. Jak też już wcześniej zostało opisane, osoby z niskimi kwalifikacjami, są bardziej narażeni na zwolnienia. Potwierdza to poniższa tabela dotycząca napływu bezrobotnych do rejestru osób bezrobotnych.

Tabela nr 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	63
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	44
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	38
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	22
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	20
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	19
9412	Pomoce kuchenne	10
9613	Zamiatacze i pokrewni	9
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	7
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	6
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	6
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	5
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	5
6111	Rolnicy upraw polowych	4
7113	Robotnicy obróbki kamienia	4
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	4

2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	3
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	3
4214	Windykatorzy i pokrewni	3
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	3
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	3

Tabela nr 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
4214	Windykatorzy i pokrewni	100,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	100,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	100,00
9122	Czyściciele pojazdów	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	90,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	80,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	80,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	75,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	75,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	74,07
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	73,33
9613	Zamiatacze i pokrewni	69,23
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	68,18
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	68,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	66,67
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	66,67
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	64,38
9412	Pomoce kuchenne	62,50
3114	Technicy elektroniki i pokrewni	60,00
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	60,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	60,00

Powyższa tabela przedstawia grupę zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy. Grupa ta przedstawia między innymi specjalistów takich jak: *Windykatorzy i pokrewni, Robotnicy obróbki kamienia Formierze odlewniczy i pokrewni, Czyściciele pojazdów* dla których Powiatowy Urząd Pracy nie posiada ofert pracy. Inną grupą zawodów, gdzie wystąpił wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia są *Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, Maszyniści kotłów parowych i pokrewni, Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych*. Przyczyną dla którego wykazano wysoki

wskaźnik długotrwałego bezrobocia w ww. grupach zawodów jest postęp technologiczny (automatyzacja i komputeryzacja), niskie kwalifikacje osób w wieku produkcyjnym uniemożliwiające podjęcie zatrudnienia. Napływ dużej ilości imigrantów, niechęć do zmiany zawodu i miejsca zamieszkania w celu znalezienia pracy mogą również wpłynąć na wskaźnik bezrobocia. Należy pamiętać, że w tej grupie zawodów zarejestrowane osoby bezrobotne to często osoby powyżej 50 roku życia lub osoby, które ze względów zdrowotnych nie są zdolne do podjęcia pracy.

Wskaźnik płynności bezrobocia określany jest jako stosunek napływu osób bezrobotnych do ich odpływu w danym okresie. Informuje on o przepływie osób biernych zawodowo. W 2015 roku w powiecie chełmińskim najwyższy wskaźnik płynności bezrobocia odnotowano dla poniższych elementarnych grup zawodów (tabela 5).

Tabela nr 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,33
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1,00
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	1,00
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	1,00
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,95
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,92
9412	Pomoce kuchenne	0,90
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	0,86
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,84
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	0,83
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	0,83
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,80
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,75
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0,73
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,67
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,67
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,67
9613	Zamiatacze i pokrewni	0,67

W powyżej przedstawionych danych najliczniej prezentowały się zawody: *Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany*, *Operatorzy*

urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni, Funkcjonariusze służby więziennej.

Najniższy wskaźnik płynności bezrobotnych w 2015 roku przedstawia tabela 6, gdzie znajduje się 15 zawodów, m.in.: *Formierze odlewniczy i pokrewni, Czyściciele pojazdów, Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)*.

Tabela nr 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,50
6111	Rolnicy upraw polowych	0,50
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0,50
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0,50
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	0,50
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	0,60
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,67
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,67
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	0,67
9613	Zamiatacze i pokrewni	0,67
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0,73
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,75
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,80

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu, a co za tym idzie zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą oraz nadwyżką na rynku pracy. Analiza zawodów deficytowych, równoważnych bądź nadwyżkowych stanowi o popytowej (liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej) i podażowej (liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy) stronie rynku pracy, pozwalając dodatkowo na wskazane kierunków i zmian zachodzących w strukturze zawodowej.

By możliwe stało się przejście do analizy zawodów deficytowych, zrównoważonych czy nadwyżkowych ważne jest zdefiniowanie pojęć, czym dany zawód się charakteryzuje i przedstawienie mierników stosowanych w monitoringu do określenia deficytu lub nadwyżki.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Po pierwszym etapie tworzenia rankingu jakim jest przygotowanie bazy danych, kolejnym jego etapem jest identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonana w oparciu o wskaźniki (mierniki) intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów. Do głównych mierników stosowanych do określenia deficytu bądź nadwyżki należą: wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnik płynności bezrobotnych. Poniższa analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych została opracowana na podstawie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie.

Analiza wyników zawartych w tabeli 7 wskazuje na zawody maksymalnie deficytowe. W elementarnych grupach zawodów o charakterze deficytowym wskaźnik dostępności ofert pracy w poszczególnych zawodach maksymalnie deficytowych wyniósł zero. Pozostałe mierniki dotyczące długotrwałości bezrobocia oraz płynności bezrobotnych nie przyjęły żadnej wartości. Biorąc pod uwagę otrzymaną wartość wskaźnika lub jej brak w dwóch przypadkach zaleca się zaprezentowanie tej grupy zawodów do przedstawienia ich według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela nr 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

maksymalny deficyt*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7413	Monterzy linii elektrycznych	1	0,00	33,33
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0	0,00	33,33
7319	Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0	0,00	33,33

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

W tabeli nr 8 znalazły się dwa zawody deficytowe: *Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)*, *Kierownicy w instytucjach edukacyjnych*. Przypuszczalnie jest to odzwierciedlenie małej skali zjawiska oraz specjalistycznymi kwalifikacjami w danych zawodach.

Natomiast w tabeli nr 9 zostały zawarte dane dotyczące zawodów zrównoważonych i tutaj również znalazły się dwa zawody: *Funkcjonariusze służby więziennej*, *Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany*.

W zakresie rankingu elementarnych zawodów nadwyżkowych, maksymalną nadwyżkę zanotowano w zawodach: *Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych*, *Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów*, *Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp*, *Robotnicy obróbki kamienia*. Natomiast nadwyżka została zanotowana m.in. w następujących zawodach: *Zamiatacze i pokrewni*, *Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych*, *Czyściciele pojazdów*, *Formierze odlewniczy i pokrewni*, *Maszyniści kotłów parowych i pokrewni*. Jak już wcześniej wskazano może być to zjawisko technologizacji i automatyzacji procesów produkcji, gdzie duża liczba pracowników nie jest już potrzebna.

Tabela nr 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,50	5,00	0,10		1,00		0,00
1345	Kierownicy w instytucjach edukacyjnych	0,50	0,92	0,55			0,00	100,00

Tabela nr 9. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3356	Funkcjonariusze służby więziennej	0,33	0,33	1,00	0,00	80,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,08	1,08	1,00	0,00	20,00

Tabela nr 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	15
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	13
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	5
7113	Robotnicy obróbki kamienia	5
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	3
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela nr 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
9613	Zamiatacze i pokrewni	7,33	0,08	88,00	69,23	0,67	0,00	0,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	3,17	0,08	38,00	75,00	0,80	0,00	0,00
9122	Czyszciciele pojazdów	3,00	0,08	36,00	100,00	0,00	0,00	0,00
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	63,58	2,17	29,35	64,38	0,83	3,85	11,11
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	2,25	0,08	27,00	100,00	0,00	0,00	0,00
6111	Rolnicy upraw polowych	6,00	0,25	24,00	90,00	0,50	0,00	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	4,00	0,17	24,00	75,00	0,50	0,00	0,00
9412	Pomoce kuchenne	7,33	0,50	14,67	62,50	0,90	0,00	0,00
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	2,17	0,17	13,00	66,67	0,50	0,00	0,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	1,50	0,17	9,00	100,00	0,67	0,00	0,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	5,42	0,83	6,50	80,00	0,86	0,00	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	16,25	2,50	6,50	68,00	0,73	0,00	44,44
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	3,25	0,58	5,57	80,00	0,50	14,29	11,11
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	38,25	7,17	5,34	74,07	0,84	3,49	33,33
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	37,83	25,92	1,46	68,18	0,92	0,00	0,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	4,08	3,08	1,32	60,00	0,60	0,00	0,00

3. Analiza umiejętności i uprawnień

W niniejszym rozdziale zostanie przedstawiona analiza umiejętności i uprawnień na chełmińskim rynku pracy zarówno od strony popytowej jak i podażowej. Zawiera ona dane na temat uprawnień, które najczęściej są posiadane przez osoby bezrobotne oraz dane na temat umiejętności i uprawnień wymaganych przez pracodawców w ofertach pracy. Analiza umiejętności i uprawnień została sporządzona w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej. Zestawienie popytu i podaży umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie – czy cechy posiadane przez osoby bezrobotne w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w zgłaszanych przez nich ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień najczęściej posiadanych przez bezrobotnych pokrywa się z tymi, które są poszukiwane przez pracodawców – występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysunąć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Kiedy jednak umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, od tych posiadanych przez bezrobotnych w danej grupie zawodów, to można wysunąć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

Tabela nr 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Uprawnienia posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
PRACOWNICY BIUROWI			Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,7752
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Wykonywanie obliczeń	0,1139
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Komunikacja ustna/komunikatywność	2,8283
			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,8283
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE			Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,3717

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

****** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

W związku z brakiem pełnych danych odnośnie podaży strony rynku pracy, analiza uprawnień posiadanych przez bezrobotnych w ramach wielkich grup zawodów w odniesieniu do umiejętności i uprawnień wymaganych przez pracodawców w ofertach pracy jest utrudniona. Powyższa sytuacja może mieć związek z brakiem ujednoliconego języka systemowego/języka słownika.

Bazując na umiejętnościach i uprawnieniach wymaganych w ofertach pracy zgłaszanych do PUP, to przy stanowisku pracownika biurowego, najczęściej pojawiła się wymagana umiejętność obsługi komputera i wykorzystania Internetu. Natomiast przy ofertach pracy wymagających sprawności fizycznej, jak: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; pracownicy wykonujący prace proste, pojawiła się wymagana sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Dane dotyczące sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy w powiecie chełmińskim pokazują, że jednym z najbardziej istotnych problemów jest bezrobocie wśród młodych osób. Jest to kwestia, która dotyczy nie tylko naszego powiatu, ale również kraju i całej Unii Europejskiej. Młode osoby mają problem ze znalezieniem i utrzymaniem pracy. Dlatego tak ważne jest podejmowanie świadomych decyzji edukacyjnych, które dokonywane już na poziomie gimnazjum mogą mieć wpływ na przyszłość zawodową i pozycję na rynku pracy. Na sytuację młodych osób na rynku pracy ma również wpływ niedostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb pracodawców.

Obserwując dane statystyczne dotyczące wykształcenia osób bezrobotnych, można dostrzec że niestety dość duża grupa osób nie tylko nie posiada zawodu, ale często ich edukacja kończy się na poziomie szkoły gimnazjalnej. Osoby te mają problem z podjęciem zatrudnienia, gdyż pracodawcy zamieszczając oferty pracy określają minimum na poziomie szkoły zawodowej. Osoby te jeśli już uzyskają zatrudnienie, najczęściej przy wykonywaniu prac prostych o niskim poziomie wynagrodzenia. Kolejną grupą bezrobotnych bez zawodu, są osoby, które zakończyły edukację na poziomie szkoły ogólnokształcącej. Z analizy osób, które korzystają ze wsparcia urzędu w postaci organizacji stażu u pracodawcy, często takie

osoby uzupełniają swoją edukację na poziomie wyższym w trybie niestacjonarnym. Najmniej bezrobotnych bez zawodu jest odnotowanych w przypadku szkół policealnych, średnich zawodowych, szkole zawodowej, a także po studiach wyższych (na 127 zarejestrowanych osób bezrobotnych, tylko jedna nie posiadała zawodu).

Tabela nr 13. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	3 163	465	14,70%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 295	314	24,25%
zasadnicze zawodowe	908	14	1,54%
średnie ogólnokształcące	294	87	29,59%
policealne i średnie zawodowe	505	49	9,70%
wyższe	160	1	0,63%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	466	15	3,22%
technikum	153	37	24,18%
liceum ogólnokształcące	158	59	37,34%
liceum profilowane	1	1	100,00%
liceum uzupełniające	17	7	41,18%
szkoła policealna	25	4	16,00%
wyższa	127	1	0,79%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Tabela nr 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	152	64	30	22	19,74%	14,47%
technikum	302	180	37	32	12,25%	10,60%
liceum ogólnokształcące	310		30	24	9,68%	7,74%
szkoła policealna	16	12	5	2	31,25%	12,50%

Powyższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby absolwentów według typu szkoły oraz liczbę zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów po danej szkole w 2015 roku. Najwięcej

zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów ukończyło szkołę na poziomie technikum, przy czym stosunek liczby osób bezrobotnych po danym typie szkoły do ogółu absolwentów najwyższy poziom prezentował dla osób po szkole zawodowej.

Tabela nr 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	61	61	33	54,10%
szkoła przysposabiająca do pracy	7		0	
technikum	106	106	29	27,36%
liceum ogólnokształcące	129		27	20,93%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			2	
szkoła policealna	1	1	6	600,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Analizując dane dotyczące poszczególnych szkół, zamieszczonych w tabeli nr 16:

- najwięcej absolwentów w roku 2014 opuściło gmach I Liceum im. Mikołaja Kopernika w Chełmnie – 216 absolwentów, następnie 186 absolwentów – Technikum w Chełmnie (ZS nr 2 i. Adama Mickiewicza); 116 absolwentów – Technikum w Grubnie (ZS CKP Grubno); ZSZ w Chełmnie – 96 absolwentów; ZSZ w Grubnie – 42 absolwentów.
- najgorzej na rynku pracy radzili sobie absolwenci szkół: LO dla Dorosłych w Chełmnie – na 26 absolwentów, 18 zarejestrowało się w PUP; ZSZ Chełmno 20 bezrobotnych absolwentów na 96 absolwentów; ZSZ Grubno – 5 bezrobotnych absolwentów na 42 absolwentów; Technikum w Chełmnie – 29 bezrobotnych absolwentów na 186 absolwentów; Technikum w Grubnie – 5 bezrobotnych absolwentów na 42 kończących szkołę.

Tabela nr 16. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego
BYDGOSKA SZKOŁA WYŻSZA				1		
BYDGOSKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH NR 1			1			
CENTRUM KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH SZKOŁA POLICEALNA			1			
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W CHEŁMNIE	216		4		1,85%	
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IMIENIA FLORIANA CEYNOWY W ŚWIECIU				1		
IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE				3		
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE KSIĘŻY PALLOTYNÓW COLLEGIUM CULMENSE W CHEŁMNIE	32					
KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY			3	1		
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "MENEDŻER"				1		
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH			4	2		
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH OSKAR			7	1		
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W CHEŁMNIE	26		18	15	69,23%	57,69%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W UNISŁAWIU	36					
POLICEALNA SZKOŁA FARMACEUTYCZNA			1			
POLICEALNA SZKOŁA MASAŻU			1			
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA			1	1		
POLICEALNE STUDIUM CENTRUM EDUKACJI DOROSŁYCH Z/S W CHEŁMNIE	16	12				
STUDIUM ROZWOJU ZAWODOWEGO CENTRUM EDUKACJI DOROSŁYCH Z SIEDZIBĄ W CHEŁMNIE						
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W CHEŁMNIE	10					
SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH NR 2 W			1			

ŚWIECIU						
SZKOŁA TECHNICZNA BYDGOSKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W CHEŁMNIE						
TECHNIKUM BUDOWLANE				1		
TECHNIKUM GASTRONOMICZNE NR 1				1		
TECHNIKUM NR 1 IM. GEN. ELŻBIETY ZAWACKIEJ W TORUNIU				4		
TECHNIKUM NR 3				1		
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE HANDLOWE NR 2 DLA DOROSŁYCH			1			
TECHNIKUM W CHEŁMNIE	186	134	29	14	15,59%	7,53%
TECHNIKUM W GRUBNIE	116	46	6	10	5,17%	8,62%
TECHNIKUM W ZESPOLE SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 2 W GNIEŹNIE			1			
TECHNIKUM WCHODZĄCE W SKŁAD ZESPOŁU SZKÓŁ ROLNICZYCH IM. WŁADYSŁAWA GRABSKIEGO				1		
UNIwersytet GDAŃSKI				1		
UNIwersytet KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY			5	2		
UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU			8	7		
UNIwersytet PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU			1			
UNIwersytet TECHNOLOGICZNO- PRZYRODNICZY IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY			2	2		
UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE				1		
UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ALBERT" W DĄBROWIE CHEŁMIŃSKIEJ				1		
VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZESŁAŃCÓW SYBIRU			2			
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W TORUNIU			3	7		
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY			2	2		
XI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE				1		
ZASADNICZA SZKOŁA BUDOWLANA "BLOK" W TORUNIU			1	1		
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH			1	1		

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W CHEŁMNIE			1			
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMNIE	96	12	20	17	20,83%	17,71%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W GRUBNIE	42	38	5	3	11,90%	7,14%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W UNISŁAWIU	14	14	2		14,29%	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Poniższa tabela dotyczy tych samych zagadnień, jednakże pokazuje dane za 2015 rok:

- najwięcej absolwentów w roku 2015 opuściło gmach I Liceum im. Mikołaja Kopernika w Chełmnie – 99 absolwentów, następnie 71 absolwentów – Technikum w Chełmnie (ZS nr 2 i. Adama Mickiewicza); 35 absolwentów – Technikum w Grubnie (ZS CKP Grubno); ZSZ w Chełmnie – 27 absolwentów; ZSZ w Grubnie – 26 absolwentów.

- najgorzej na rynku pracy radzili sobie absolwenci szkół: ZSZ Chełmno 26 bezrobotnych absolwentów na 26 absolwentów; Technikum w Chełmnie – 9 bezrobotnych absolwentów na 71 absolwentów; Technikum w Grubnie – 15 bezrobotnych absolwentów na 35 kończących szkołę. Należy również zwrócić uwagę na 8 bezrobotnych absolwentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz ogólnie 21 po szkołach wyższych. Może to wskazywać tendencję, iż uzyskanie dyplomu szkoły wyższej nie gwarantuje zatrudnienia.

Tabela nr 17. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
AKADEMIA HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNA W ŁODZI			1	
BYDGOSKA SZKOŁA WYŻSZA			1	
CENTRUM KSZTAŁCENIA DOROSŁYCH SZKOŁA POLICEALNA			1	
GDAŃSKA SZKOŁA WYŻSZA			1	
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W CHEŁMNIE	99		1	1,01%
IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE			3	
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE KSIĘŻY PALLOTYNÓW COLLEGIUM CULMENSE W CHEŁMNIE	17			
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "MENEDŻER"			1	
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH			3	
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH OSKAR			2	

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W CHEŁMNIE			16	
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR XIX			1	
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W UNISŁAWIU	13		1	7,69%
POLICEALNA SZKOŁA DLA DOROSŁYCH "ATS"			1	
POLICEALNE MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE "FAMA"			1	
POLICEALNE STUDIUM CENTRUM EDUKACJI DOROSŁYCH Z/S W CHEŁMNIE	1	1	1	100,00%
POLICEALNE STUDIUM TOWARZYSTWA WIEDZY POWSZECHNEJ			1	
POLITECHNIKA POZNAŃSKA			1	
PRYWATNE TECHNIKUM OCHRONY ŚRODOWISKA "MENEDŻER"			1	
STUDIUM ROZWOJU ZAWODOWEGO CENTRUM EDUKACJI DOROSŁYCH Z SIEDZIBĄ W CHEŁMNIE				
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W CHEŁMNIE	7			
SZKOŁA TECHNICZNA BYDGOSKIEGO ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO W CHEŁMNIE				
TECHNIKUM GASTRONOMICZNE NR 1			1	
TECHNIKUM HANDLOWE			1	
TECHNIKUM NR 1 IM. GEN. ELŻBIETY ZAWACKIEJ W TORUNIU			1	
TECHNIKUM NR 7			1	
TECHNIKUM W CHEŁMNIE	71	71	9	12,68%
TECHNIKUM W GRUBNIE	35	35	15	42,86%
UNIwersytet GDAŃSKI			1	
UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU			1	
UNIwersytet KAZIMIERZA WIELKIEGO W BYDGOSZCZY			2	
UNIwersytet MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU			8	
UNIwersytet TECHNOLOGICZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA I JĘDRZEJA ŚNIADECKICH W BYDGOSZCZY			3	
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA W TORUNIU			1	
WYŻSZA SZKOŁA OFICERSKA WOJSK LĄDOWYCH IM.GEN.TADEUSZA KOŚCIUSZKI WE WROCŁAWIU			1	
ZAO CZNA POLICEALNA SZKOŁA MEDYCZNA APIS W ŚWIECIU			1	
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH			1	
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 6			1	
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W CHEŁMNIE				
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMNIE	27	27	27	100,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W GRUBNIE	26	26	1	3,85%

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W UNISŁAWIU	8	8	3	37,50%
--	---	---	---	--------

Analizując dane zawarte w kolejnej tabeli: największe bezrobocie panuje wśród osób z przypisanym zawodem sprzedawcy sklepowi – 151 osób bezrobotnych, do tego 13 bezrobotnych absolwentów. Trudności z podjęciem zatrudnienia zostały odnotowane w obrębie zawodów: technicy rolnictwa i pokrewni; technicy wsparcia informatycznego i technicznego; średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych; spedytorzy i pokrewni; mechanicy pojazdów samochodowych; kucharze. Szczególnie niepokojąco wyglądają dane dotyczące sprzedawców, gdyż do przytoczonych powyżej danych dochodzi informacja o 36 absolwentach w tym zawodzie, zwłaszcza że rokrocznie właśnie ten zawód notuje najwięcej osób bezrobotnych.

Tabela nr 18. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Blacharze			0	1		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	1		0,00%
Dekarze			0	1		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			1	12		8,33%
Drukarze			0	3		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			0	7		0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			1	2		50,00%
Fryzjerzy			1	18		5,56%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	5		0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0	2		0,00%
Kelnerzy			0	9		0,00%
Kierowcy samochodów ciężarowych			0	1		0,00%

Kosmetyczki i pokrewni			0	1		0,00%
Kowale i operatorzy pras kuźniczych			0	2		0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	33		0,00%
Kucharze	16	16	4	53	25,00%	7,55%
Lakiernicy			1	3		33,33%
Malarze budowlani i pokrewni			0	4		0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	14		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	3		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	3	3	5	34	166,67%	14,71%
Mechanicy precyzyjni			0	1		0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			0	1		0,00%
Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0	2		0,00%
Murarze i pokrewni			0	10		0,00%
Ogrodnicy			0	5		0,00%
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych			0	1		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych			1	4		25,00%
Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych			0	1		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	16	16	2	8	12,50%	25,00%

Piekarze, cukiernicy i pokrewni			0	16		0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			1	1		100,00%
Pomocniczy personel medyczny			1	1		100,00%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			0	2		0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1	1	0	2	0,00%	0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			1	1		100,00%
Recepcjoniści hotelowi	8	8	2	13	25,00%	15,38%
Robotnicy obróbki kamienia			0	1		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	6		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	3		0,00%
Spedytorzy i pokrewni	23	23	3	10	13,04%	30,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	36	36	13	151	36,11%	8,61%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	14		0,00%
Technicy budownictwa			0	2		0,00%
Technicy elektroniki i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	27	27	4	16	14,81%	25,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	17	17	3	12	17,65%	25,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	3	3	0	25	0,00%	0,00%

Ślusarze i pokrewni			0	28		0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	18	18	3	20	16,67%	15,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			1	3		33,33%

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw i prognoza chełmińskiego rynku pracy

W poniższym rozdziale przedstawiono badanie kwestionariuszowe 132 przedsiębiorstw, których siedziba znajduje się na terenie powiatu chełmińskiego, przeprowadzone w październiku 2015 r. W analizie tej wykorzystano opinię respondentów na temat bieżącego oraz potencjalnego profilu zatrudnienia w danym zakładzie. Odpowiedni dobór pytań umożliwił wyodrębnienie pożądanych cech kandydatów we wskazanym zawodzie, co w konsekwencji pozwoli w przyszłości odpowiednio dopasować system szkolenia bezrobotnych. Badanie obejmowało również identyfikację problemów związaną z trudnościami w znalezieniu odpowiednich kandydatów według umiejętności i uprawnień wymaganych w zawodzie. W sondażu wzięły udział podmioty gospodarcze zatrudniając przynajmniej jednego pracownika. Podmioty te znajdowały się w Bazie Jednostek Statystycznych (BJS), która stanowiła operat losowania zawierający zaktualizowane badania statystyczne oraz informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych. Badanie przeprowadzone zostało z wykorzystaniem różnych form kontaktu z respondentami (tzw. multi-mode) z naciskiem na metodą CATI – wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo.

Tabela 19 przedstawia liczbę przebadanych przedsiębiorstw lokalnego rynku pracy pod względem wielkości zatrudnienia. W badaniu wzięło udział 132 respondentów, z tego największą grupę stanowiły podmioty zatrudniające do 9 osób (77 badanych, co stanowiło 58,33%), następnie podmioty zatrudniające 10-49 pracowników. Najmniej było podmiotów zatrudniających 250 i więcej pracowników.

Tabela nr 19. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	77

10-49	42
50-249	11
250 i więcej	2
Podsumowanie	132

Tylko dwóch pracodawców zadeklarowało plany zwiększenia zatrudnienia. Najczęstszą powód braku deklaracji dotyczący zatrudniania, to przede wszystkim niepewna sytuacja gospodarcza oraz niestety prozaiczny brak czasu przedsiębiorców przy wypełnianiu ankiety (zaznaczenie opcji braku zmian w wielkości zatrudnienia skutkowało znacznym skróceniem czasu jej wypełnienia). Natomiast publiczny sektor od wielu lat nie zwiększa i nie zmniejsza zatrudnienia.

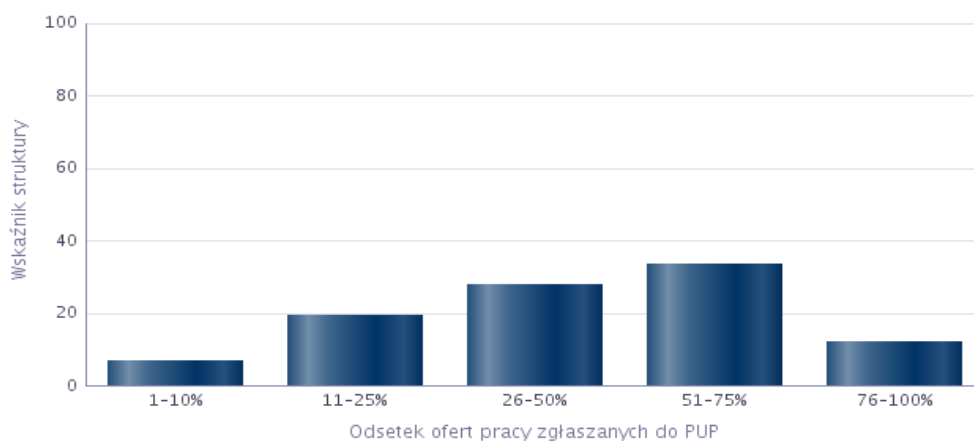
Tabela nr 20. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Barman	50,00%
Kucharz*	50,00%

Jednakże jak widać na poniższym wykresie ponad połowę ofert pracy respondenci zgłaszają do urzędu pracy. Świadczy to zaufaniu do publicznych służb zatrudnienia oraz dobrej współpracy z urzędem.

Tabela nr 21. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	7,01
11-25%	19,40
26-50%	28,05
51-75%	33,46
76-100%	12,08

Natomiast w 2015 roku zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do PUP w Chełmninie prezentował się następująco:

Tabela nr 22.

Zawód	Wskaźnik struktury
Technik prac biurowych*	2,41%
Opiekunka dziecięca*	2,28%
Nauczyciel nauczania początkowego	1,77%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,77%
Stolarz*	1,77%
Sprzedawca*	1,63%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,19%
Robotnik gospodarczy	1,13%
Sprzątaczką biurową	1,05%
Specjalista do spraw marketingu i handlu	1,03%
Asystent osoby niepełnosprawnej*	1,01%
Ekolog	1,01%
Inżynier inżynierii środowiska - oczyszczanie miast i gospodarka odpadami	1,01%
Księgowy	1,01%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych rolniczych i leśnych	1,01%
Operator koparki	1,01%
Pomocnik piekarza	1,01%
Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	1,01%
Rzeźnik-wędliniarz	1,01%
Specjalista do spraw kadr	1,01%
Specjalista do spraw logistyki	1,01%
Stolarz meblowy	1,01%
Woźny	1,01%

Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	0,95%
Spawacz	0,95%
Technik administracji*	0,95%
Ślusarz*	0,95%
Technik handlowiec*	0,92%
Ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej	0,89%
Fizjoterapeuta	0,89%
Inżynier elektryk automatyk	0,89%
Kelner*	0,89%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	0,89%
Kierowca samochodu dostawczego	0,89%
Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,89%
Murarz	0,89%
Nauczyciel biologii	0,89%
Nauczyciel matematyki	0,89%
Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	0,89%
Nauczyciel wychowania fizycznego	0,89%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	0,89%
Operator wtryskarki	0,89%
Pozostali monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0,89%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0,89%
Robotnik placowy	0,89%
Stolarz budowlany	0,89%
Technik mechanik maszyn i urządzeń	0,89%
Technik mechanik*	0,89%
Terapeuta zajęciowy*	0,89%
Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	0,89%
Tokarz w metalu	0,89%
Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	0,89%
Zaopatrzeniowiec	0,89%
Ślusarz narzędziowy	0,89%
Sekretarka	0,75%
Monter mebli	0,74%
Szwaczka ręczna	0,73%
Pakowacz ręczny	0,66%
Asystent do spraw księgowości	0,66%

Mechanik samochodów osobowych	0,61%
Barman	0,60%
Kierowca samochodu osobowego	0,60%
Kucharz*	0,60%
Pomoc kuchenna	0,60%
Pracownik socjalny	0,60%
Psycholog	0,60%
Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	0,31%
Tapicer meblowy	0,31%
Szwaczka maszynowa	0,31%
Asystent usług telekomunikacyjnych	0,31%
Bibliotekarz*	0,31%
Dekarz*	0,31%
Dietetyk	0,31%
Formierz odlewnik	0,31%
Kosztorysant budowlany	0,31%
Lakiernik samochodowy	0,31%
Malarz-tapeciarz	0,31%
Monter / składacz okien	0,31%
Nauczyciel przedszkola	0,31%
Operator zgrzewarek	0,31%
Pedagog	0,31%
Przedstawiciel handlowy	0,31%
Specjalista do spraw rachunkowości	0,31%
Szlifierz metali	0,31%
Technik farmaceutyczny*	0,31%

Do tego pracownicy, którzy zostali zatrudnieni w roku badanym, byli bardzo dobrze ocenieni przez pracodawców pod kątem przygotowania zawodowego do pracy.

Tabela nr 23. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Asystent rodziny	100,00%	0,00%	100,00%
Inżynier inżynierii środowiska - oczyszczanie miast i gospodarka odpadami	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu ciężarowego	100,00%	0,00%	100,00%
Monter mebli	100,00%	0,00%	100,00%

Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	100,00%	0,00%	100,00%
Operator koparki	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekunka dziecięca*	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocnik piekarza	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00%	0,00%	100,00%
Spawacz	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista do spraw logistyki	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista kontroli jakości	100,00%	0,00%	100,00%
Stolarz*	100,00%	0,00%	100,00%

W poniższej tabeli zostały zawarte zawody w których pojawiają się największe problemy z pozyskaniem pracownika. Najwięcej wskazań było na takie umiejętności jak: komunikatywność, umiejętność obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna, współpraca w zespole.

Tabela nr 24. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Ogółem (bez względu na zawód)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Szklarze	komunikacja ustna /	7,69%	0

	komunikatywność		
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Wnioski

Powyższa analiza pokazała ogólny zarys struktury bezrobotnych i ofert pracy w powiecie chełmińskim. Wyszczególnione zostały zawody reprezentowane przez największą liczbę osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej.

Wyniki przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie są w stanie określić w pełni rzeczywistej skali zjawiska w przedmiotowym zakresie. Jest to spowodowane tym, że nie wszystkie wolne miejsca pracy zgłaszane są przez pracodawców do urzędów pracy, dotyczy to przede wszystkim stanowisk kierowniczych, czy wymagających wyższych kwalifikacji. Z drugiej strony osoby posiadające wykształcenie wyższe (i nie tylko) często szukają pracy na własną rękę, wszystkimi dostępnymi metodami, na samym końcu kierują się do urzędu pracy (często po wsparcie zatrudnienia subsydiowanego). Warto zwrócić na to uwagę i sprawić, aby młodzi ludzie kończący naukę samodzielnie potrafili doskonalić swoje umiejętności i podnosić kwalifikacje w celu szybkiego znalezienia odpowiedniego zatrudnienia. Niepokojące jest to, iż zawody o

największej liczbie absolwentów charakteryzują się również największą liczbą napływających bezrobotnych oraz tych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Reasumując jednak możemy stwierdzić, że generalnie wyniki corocznie powtarzają się w zakresie: po pierwsze znaczna część bezrobotnych to osoby bez kwalifikacji lub posiadające je na poziomie zasadniczym, na co wskazują zawody o najwyższej liczbie osób bezrobotnych: sprzedawcy, ślusarze, tokarz. Pozytywnym zjawiskiem jest kolejny ogólny spadek liczby osób bezrobotnych w 2015 roku i tym samym spadek liczby bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodów.

Złożoność tego problemu wynika również z mechanizmów rynkowych podaży i popytu na pracę. Są one kierowane przez szereg czynników trudnych czy wręcz nie możliwych do ujęcia, jak kwestie wysokości stawek płacowych, oferowanych przez pracodawców czy mobilności oraz motywacji do pracy i do podnoszenia swoich kwalifikacji przez osoby poszukujące pracy. Mimo tego prowadzenie monitoringu lokalnego rynku pracy jest elementem niezbędnym w warunkach gospodarki rynkowej, stanowiącym istotne źródło informacji dla jego uczestników. Daje on bowiem obraz sytuacji, który może stać podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.